

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/336/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114210145
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114210145.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a. s., so sídlom Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 47 248 980, zastúpeného splnomocneným zástupcom PERSPECTA Legal, s. r. o., so sídlom Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 36 668 745, proti odporkyňi: G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/X, U. - T. U., o zaplatenie 261,49 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 2C/110/2014-38 zo dňa 27. novembra 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 2C/110/2014-38 zo dňa 27.11.2014 návrh navrhovateľa zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 20.03.2014 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 261,49 eur s príslušenstvom.

Súd zistil, že dňa 10.02.2011 spoločnosť Slovak Telekom, a. s., právny predchodca navrhovateľa, uzatvoril s odporkyňou zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytnutie programu služieb RELAX 60. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok mal súd preukázané, že spoločnosť Slovak Telekom, a. s., postúpila svoje pohľadávky navrhovateľovi.

Súd konštatoval, že predmetný spor je treba hodnotiť ako spor o spotrebiteľské zmluvy a o vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Je nepochybné, že navrhovateľ poskytol služby odporkyňi, ktorá za tieto služby riadne a včas nezaplatila, teda sa na úkor iného bezdôvodne obohatila.

Aplikujúc ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, súd aj bez toho, aby odporkyňa vzniesla námietku premlčania, prihliadal na premlčanie. Vychádzajúc z dvojročnej premlčacej lehoty súd konštatoval, že faktúry splatné dňa 03.04.2011 a 03.05.2011 sú premlčané. Posledná faktúra, splatná dňa 03.12.2012, bola podaná včas a v zákonnej lehote, jedná sa však o zmluvnú pokutu, ktorá mala vzniknúť podniku na základe toho, že si odporkyňa neplnila riadne a včas svoje povinnosti.

Čo sa týka vymáhania zmluvných pokút a uplatňovania si nárokov na zmluvnú pokutu, ktorá mala vzniknúť podniku z titulu nezaplatenia faktúr, resp. nedodržania viazanosti účastníka tohto zmluvného vzťahu, súd dal do pozornosti predovšetkým „x“ rozhodnutí súdov prvého stupňa, ktoré takéto návrhy zamietali, pričom sa opierali predovšetkým o zverejnené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011. Súd preto návrh navrhovateľa v tejto časti takisto zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). V tomto konaní bol úspešný odporca, ktorý si však trovy konania neuplatnil, preto súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu odvolanie, ktorým sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku spočívajúcej vo vyhovení jeho návrhu v celom rozsahu. V odôvodnení uviedol, že podanou žalobou sa domáhal voči odporkyni zaplata sumy 261,49 eur v súvislosti s uzavretím zmluvného vzťahu medzi jeho právnym predchodcom Slovak Telekom, a. s. a odporkyňou. Nesúhlasil s právnym posúdením súdu, ktorý uplatnený nárok posúdil ako právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko zo žiadneho podania súvisiaceho s predmetnou vecou nevyplýva, že by si niekedy uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žiadal o zaplata peňažnej istiny s príslušenstvom z dôvodu neuhradených faktúr za poskytnuté služby a z dôvodu uloženia zmluvnej pokuty naviazanej na neuhradenie ceny za poskytnuté služby. Nemožno preto na žalované istiny vyplývajúce z predložených faktúr nazerať ako na premlčané, nakoľko tieto boli podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka uplatnené riadne v premlčacej trojročnej lehote. Ohľadom uplatnenia zmluvnej pokuty v súvislosti s právnym hodnotením súdu a odkazom na rozhodnutie iného súdu, navrhovateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/325/2012-59 a následný rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 4C/106/2012. Z daných konaní vyplýva, okrem iného, povinnosť súdu posudzovať každý prípad individuálne s prihliadnutím na všetky okolnosti a osobitosti daného prípadu. Súd nemôže rozhodovanie konkrétneho individuálneho sporu paušalizovať a rozhodovať iba s prihliadnutím na obdobné rozhodnutia. Každý konkrétny prípad je súd povinný riadne prejednať a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť s prihliadnutím na všetky skutočnosti, ktoré za konania vyšli najavo.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pre súdom; súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 4/2009).

V preskúmvanej veci mal odvolací súd z obsahu spisu prvostupňového súdu preukázané, že navrhovateľ sa voči odporkyni domáha zaplata sumy 261,49 eur s príslušenstvom ako plnenia vyplývajúceho zo Zmluvy o pripojení uzavretej dňa 10.02.2011 medzi právnym predchodcom navrhovateľa Slovak Telekom, a. s., Bratislava a odporkyňou, podľa ust. § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Predmetnou zmluvou sa právny predchodca navrhovateľa zaviazal poskytnúť odporkyni za aktivačný poplatok 3,32 eur program služieb RELAX 60 za zľavnený mesačný paušálny poplatok 11,90 eur, a to po dobu 24 mesiacov od účinnosti zmluvy. Odporkyňa sa zaviazala riadne a včas plniť povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy, dodatkov k zmluve a všeobecných obchodných podmienok, najmä riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb. Odporkyňa neuhradila faktúru č. 7102411313 vo výške 104,84 eur, splatnú dňa 03.04.2011, za služby poskytnuté za obdobie od 15.02.2011 do 14.03.2011 a faktúru č. 7103743766 vo výške 108,85 eur, splatnú dňa 03.05.2011, za služby poskytnuté za obdobie od 15.03.2011 do 14.04.2011, čím nesplnila svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy. V dôsledku porušenia povinností si právny predchodca navrhovateľa voči odporkyni uplatnil faktúrou č. 7211777112 zmluvnú pokutu vo výške 47,80 eur. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 20.11.2013 právny predchodca navrhovateľa postúpil predmetnú pohľadávku navrhovateľovi.

Okresný súd, posúdiac nárok uplatnený navrhovateľom ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, návrh navrhovateľa zamietol, majúc za to, že tento je premlčaný.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Bez dôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva alebo zákonné ustanovenie, čiže ide o obohatenie neoprávnené. Bez dôvodné obohatenie teda nie je každé obohatenie sa dlžníka, napríklad z dôvodu prevzatia dodaného tovaru či služby a následného nevyplatenia faktúry. O plnenie bez právneho dôvodu ide tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval, ale aj vtedy, ak dodatočne odpadol. Neexistencia právneho dôvodu od začiatku znamená, že vôbec nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť a zároveň právo na poskytnuté plnenie. V prípade plnenia z neplatného právneho úkonu, právna skutočnosť, ktorou je spravidla zmluva, síce nastala, ale tento právny úkon je postihnutý neplatnosťou. To znamená, že právny úkon nemal za následok vznik práva ani povinnosti na poskytnuté plnenie.

Vzhľadom na to, že v danom prípade nárok navrhovateľa vyplýva zo záväzkového zmluvného vzťahu uzavretého medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou, nemôže ísť (bez vyhodnotenia zmluvy o pripojení, na základe ktorej boli právnym predchodcom navrhovateľa odporkyňi poskytnuté služby ako neplatnej) o bez dôvodné obohatenie. Preto ak okresný súd zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou nevyhodnotil ako neplatnú (čo nevyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), nemohol uplatnený nárok posúdiť podľa § 451 Občianskeho zákonníka a na premlčanie aplikovať ust. § 107 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu je odvolacia námietka navrhovateľa, pokiaľ tento namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa dôvodná.

Rovnako dôvodná je aj odvolacia námietka navrhovateľa, pokiaľ tento namietal nepreskúmateľnosť, nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým doložiť jeho správnosť, zároveň je prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočnosti, ktoré mal preukázané, a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Súdna rozhodnutie musí byť presvedčivé, z jeho odôvodnenia musia logicky, jasne a zrozumiteľne vyplývať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom a obranou proti tomuto nároku. Aj keď nie je nevyhnutné, aby sa súd vysporiadal s úplne všetkými argumentmi účastníkov, vyjadrenie, ktoré bolo akceptované a ktoré má rozhodujúci vplyv na výsledok sporu musí byť zdôvodnené jasne a nepochybne. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva aj z čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu dospel k záveru, že toto, predovšetkým pokiaľ ide o zamietnutie návrhu navrhovateľa v časti uplatnenej zmluvnej pokuty, nespĺňa náležitosti ustanovené § 157 ods. 2 O. s. p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd nárok navrhovateľa predstavujúci zmluvnú pokutu zamietol s poukazom na „x - rozhodnutí súdov prvého stupňa, ktoré takéto návrhy zamietali, pričom sa opierali predovšetkým o zverejnené rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011“.

Z takéhoto odôvodnenia však nie je zrejmé, čo bolo dôvodom pre zamietnutie návrhu v tejto časti v prejednávanej veci (neplatnosť zmluvnej pokuty pre rozpor so zákonom či dobrými mravmi, nesplnenie náležitostí pre platné dojednanie zmluvnej pokuty či neplatnosť zmluvy v tejto časti v dôsledku neprijateľnosti zmluvnej podmienky...), dokonca ani len to, či okresný súd svoje rozhodnutie opiera tiež o citované rozhodnutie Krajského súdu v Prešove. V tejto súvislosti je potrebné dať za pravdu navrhovateľovi, že súd je povinný každý prípad posudzovať individuálne, s prihliadnutím na všetky okolnosti a osobitosti daného prípadu. V prípade rozhodnutia iných súdov (prvého stupňa i odvolacích) v obdobných veciach totiž nejde o viazanosť rozhodnutím v zmysle § 135 ods. 1 O. s. p. I keď v záujme právnej istoty nepochybne je potrebné, aby boli rozhodnutia súdov konzistentné, nezbavuje to súd povinnosti riadne odôvodniť svoje rozhodnutie. I v prípade, ak súd rozhodne rovnako ako iný súd v obdobnej veci, musí vo svojom rozhodnutí uviesť skutkový stav, ktorý zistil z vykonaného dokazovania, ako aj jeho právne posúdenie, pričom môže len podporne poukázať aj na iné rozhodnutia súdov, ktoré je však potrebné konkretizovať. Nie je totiž zrejmé, ktoré z „x“ rozhodnutí mal súd na mysli, keď z odvolania odporcu zároveň vyplýva, že existujú aj odlišné rozhodnutia súdov, ktorá skutočnosť je navyše odvolaciemu súdu známa i z vlastnej rozhodovacej činnosti. Absencia náležitého odôvodnenia má za následok nielen nepresvedčivosť rozhodnutia a nemožnosť odvolacieho súdu vecne preskúmať správnosť napadnutého rozsudku, ale zároveň znemožňuje účastníkovi konania účinne sa brániť využitím opravných prostriedkov, v dôsledku čoho dochádza k odňatiu možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa po starostlivom prihliadnutí na všetky skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, opätovne vyhodnotiť vykonané dokazovanie, prípadne dokazovanie doplniť na základe návrhov účastníkov konania, posúdiť dôvodnosť navrhovateľom uplatneného nároku a vo veci rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. zrušil i výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí preto okresný súd opätovne rozhodne aj o trovách účastníkov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.